

Pædagogisk grundlag – Dannelse og børneperspektiv

Hvad siger loven på området:

Børn på fx 2 år og 4 år skal høres og tages alvorligt som led i starten på en dannelsesproces og demokratisk forståelse. Dannelse, ligestilling og demokrati skal medtænkes i det daglige pædagogiske arbejde, så børnene oplever at have indflydelse på udformning af dagligdagen og aktiviteterne uanset køn, alder og kultur. Det pædagogiske personale i dagtilbuddet skal invitere barnet til at være aktivt deltagende, så barnet selv er med til at skabe sin læring og konkrete deltagelse i demokratiske sammenhænge, som personalet er ansvarligt for at skabe.

Hvad gør vi i Kirstinebjerg distriktet og Fredericia Kommune generelt:

I Kirstinebjerg distriktet afspejler vores fælles børnesyn på 0-5 års området og fælles DNA på 0-18 års området vigtigheden af dannelse, ligestilling, demokrati og børneperspektiv.

Børnesynet indeholder bl.a.

- Børn møder medbestemmelse i voksne, der følger deres initiativ.
- Vi skaber rum til, at børnene går forrest, og vi følger deres spor.
- Vi tror på, at børn der møder ligeværd, har de bedste muligheder for mestring.

DNA indeholder bl.a.

- Vi ser det som en vigtig opgave, at børn og unge udvikler lysten til at lære og modet til at fejle.
- Børn og unge er fælles om oplevelser.
- Der er plads til den enkelte, og mangfoldighed ses som en styrke.

Børn skal opleve at

- At være aktivt deltagende og have indflydelse (bl.a. indretning af læringsmiljøer, indflydelse på menuen, aktiviteter, valg af lege og venner)
- At få opbygget værdier og erfaringer med demokratiske processer, ligestilling og dannelse, der vil gøre dem i stand til at handle som hensynsfulde, kritiske og demokratiske mennesker. Her bliver empati, selvkontrol, respekt for menneskeværd, tilgivelse, ligeværd og solidaritet vigtige begreber at arbejde med. Aflæse andre børn, spejle børn, koble dem på hinanden, gør dem opmærksomme på andre mennesker og sig selv.
- At blive udfordret på en meningsfuld måde med udgangspunkt i børnenes nærmeste udviklingszone. Barnet skal øve sig i at turde træde frem, give sin mening til kende og give plads til andre.

Det pædagogiske personales rolle er at

- Medtænke dannelse, ligestilling og demokrati i den pædagogiske praksis.
- Skabe trygge og stimulerende rammer, hvor børnene har mulighed for at spejle sig i hinanden. Det er her, børnene kan øve sig, fejle og blive klogere på andre og dermed også sig selv.
- Invitere børnene til at være aktivt deltagende og udtrykke sig.
- Skabe et læringsmiljø der tager udgangspunkt i et børneperspektiv i alle tre læringsrum. Børnene skal have mulighed for at være medskabende i rutinerne, voksenstyrede aktiviteter og børnekulturen.
- Planlægge demokratiske processer med udgangspunkt i børnenes interesser og konkrete ønsker.
- Arbejde med social inklusion og anvende KRAP værktøjet som metode.

Hvad gør vi i den enkelte afdeling:

I Børnehuset Valhalla møder børnene voksne som vægter at lytte til børnenes initiativer og følge deres spor mest muligt så børnene får de bedste muligheder for at være aktive deltagere og medskabere af deres eget institutionsliv. Børnenes perspektiv og oplevelser indtænkes og inddrages i det pædagogiske arbejde, som dermed skal være med til at skabe et godt pædagogisk læringsmiljø både for børn og voksne. Børneperspektivet er et vigtigt fokus at vi indtænker i alle tre læringsrum - rutinerne, voksenstyrede aktiviteter og børnekulturen. Vi oplever at børnene viser en større interesse når deres perspektiv bliver sat i fokus. Hermed opnår de at de bliver aktive deltagere som er med til at skabe

et godt læringsmiljø både for børnene og for de voksne. Vi vægter at vores børn skal møde ligeværd fra de voksne, som giver børnene den bedste mulighed for at mestre alle de nye ting de bliver introduceret for.

Sprogkulturel profil

Vores sprogkulturel profil, betyder at vi i børnehuset Valhalla arbejder med forskellige tiltag. Vi har blandt andet vores madsang vi synger inden vi skal spise, som skaber rammen for vores spisesituation. Vi har et særligt fokus på turtagning i spisesituationen, børnene skal lærer at give plads til sine venner og vente på tur. Derudover har vi vores traditioner som er faste hvert år, i hele huset arbejdes der med fokusord som er fælles for hele huset. Dette gør for børnene at de visuelt kan danne sig et indtryk og kan på den måde forberede sig til dagens aktiviteter, og kan derfra deltage i aktiviteterne og komme med deres indflydelse.

Fortælling fra vuggestuen:

Det er formiddag og en mindre børnegruppe fra vuggestuen er på legepladsen, de tre ældste piger og en pædagog. En af pigerne bliver ved med at kalde på pædagogen og sige "regnorm", hun prøver flere gange at tage pædagogen i hånden og vise hvor hun gerne vil hen. Pædagogen havde på forhånd planlagt hvad de skulle lave sammen i dag, men vælger lidt senere at finde en stor spand og tre skovle. Pædagogen skal samle de tre piger, den ene af pigerne vil rigtig gerne i gang da det er hendes initiativ til aktiviteten. En af de andre piger hopper hurtig med på ideen og vil også gerne lede efter regnorme. Den sidste af pigerne var gået i gang med sin egen leg i sandkassen og bliver lidt forstyrret i sin leg, men deltager ved at kigge med, men er lidt mere på afstand i forhold til de to andre piger. De går sammen på jagt efter regnorme og andre små insekter som de undersøger og snakker om.

Analyse:

Fortællingen er et billede af hverdagen, det er formiddag og børnene bliver her delt i mindre grupper og skal til at i gang med dagens planlagte aktiviteter. Pædagogen i denne fortælling havde planlagt hvad hun sammen med børnene skal lave i dag, men vælger at gribe barnets initiativ og følge hendes perspektiv. Barnet har en klar ide om hvad hun godt kunne tænke sig de sammen skulle lave i dag, og bliver inviteret til at være aktivt deltagende i forhold til dagens aktivitet. Barnet får her medbestemmelse og møder en pædagog der følger hendes initiativ. Pædagogen formår at skabe et læringsrum for de tre piger, det er den ene af pigernes initiativ der er kommet i fokus. En af de andre piger har også en stor interesse i aktiviteten og bliver også en aktiv deltager. Den sidste af pigerne er mere legitim perifer deltager, hun deltager på sine egne præmisser. Fortællingen viser tydeligt at pædagogen formår at skabe rum til at to af børnene går forrest og deres spor bliver fulgt. Man ser i fortællingen at pædagogen formår at skabe et fælles tredje med børnene, og børnene opretholder interessen længe, da aktiviteten er deres ide. Pædagogen justerer sin positionering i forhold til og gå foran, gå bagved og gå ved siden af. Hun justerer dette i forhold til pigernes initiativer og hvor de har brug for pædagogens positionering er.

Billede - Spisesituation i børnehaven:

På det nederste billede ses en gruppe børnehavebørn som er i gang med at spise eftermiddagsmad ude på legepladsen. Børnene stillede sig i kø ved døren og hentede mad og et glas vand, hvorefter de satte sig og skulle vente på den voksne kom og råbte dem op. Efter de var blevet råbt op blev der sagt “værsgo” og børnene kunne gå i gang med at spise.

På det øverste billede ses 3 børn fra en anden børnehavegruppe der sidder inde på stuen og spiser eftermiddagsmad. Børnene sidder denne dag ved tre forskellige borde med hver sin voksen. Børnene får uddelt frugt, brød og vand.

Analyse:

Den gruppe børn der sidder og spiser udenfor er det tydeligt at de voksne vægter turtagning, børnene skal stille sig i kø og vente på det er deres tur at få udleveret mad og vand. Derudover skal børnene vente med at spise til de er blevet råbt op og der er sagt “værsgo”. Børnene lærer her hinandens navne, lærer noget om turtagning og lærer at tage hensyn til hinanden.

Den gruppe børn der sidder indenfor og spiser lærer også turtagning, de sidder og venter ved bordet på at det bliver deres tur. Børnene sidder her i mindre grupper, da der ikke var så mange børn denne dag. Der er her mulighed for at de kan danne relationer til sidekammeraterne ved bordet.